

ПОГОДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Людмила ЛУЗАН
10.01.2023

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»

Любов Покроєва
11.01.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсів підвищення кваліфікації за темою

***«Освітній процес у закладах дошкільної освіти
в сучасних умовах»***

***«The Educational Process in Preschool Educational Institutions
in Difficult Conditions»***

для вихователів закладів дошкільної освіти

Розроблено проектною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Заліська О.М., *ст. викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти*
Коченгіна М.В., *завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти,*
к.пед.н.

Сосницька Н.П., *ст. викладач секції розвивального навчання кафедри методики дошкільної та початкової освіти*

Протокол засідання
кафедри № 5 від 05.01.2023

Завідувач кафедри

М.В. Коченгіна

Харків
2023

1.1. Загальні положення. Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти. Цільова аудиторія освітньої програми – вихователі закладів дошкільної освіти, які працюють з дітьми дистанційно в сучасних умовах.

Для створення освітньої програми «Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах» було використано навчально-методичний контент Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) (розробник – державна установа «Український інститут розвитку освіти»; Наказ МОН України № 397 від 31.03.2021).

1.2. Актуальність. Освітню програму «Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах» розроблено на виконання методичних рекомендацій про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у поточному навчальному році», у яких зазначається, що організація освітнього процесу в закладах дошкільної освіти має здійснюватися відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (2021) з урахуванням під час взаємодії з дітьми «Методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти», та визначено такі **пріоритетні завдання:**

- створення безпечних умов для всіх учасників освітнього процесу ЗДО;
- організація інформативного, цікавого, змістовного освітнього середовища, що стимулює когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-поведінковий розвиток дітей;
- організація освітнього процесу в умовах дистанційної форми навчання;
- формування соціально-громадянської компетентності та посилення національно-патріотичного виховання як провідного напрямку діяльності ЗДО;
- розвиток мовлення та грамотності дошкільників, а також вдосконалення особистого мовленнєвого розвитку педагогів;
- створення умов для повноцінної участі дитини в усіх видах ігор та інтеграція ігрової діяльності з усіма іншими видами;
- залучення дітей до різних видів діяльності, що відвертатиме увагу дітей від хвилювань;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного часу;
- приділення особливої уваги дітям з особливими освітніми потребами в процесі організації освітньої діяльності в дистанційному форматі.

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації за темою «Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах» для вихователів закладів дошкільної освіти спрямовано на розв'язання зазначених вище

завдань, що відбито в тематиці навчальних занять і розподілі годин за навчальними модулями.

1.3. Метою освітньої програми є створення умов для вдосконалення необхідних вихователям закладів дошкільної освіти для здійснення освітньої діяльності в сучасних умовах професійних компетентностей: організаційної, предметно-методичної, здоров'язбережувальної та інформаційно-комунікаційної.

Виходячи з мети, **завданнями** підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти визначено:

- **задоволення фахових потреб** педагогів у поглибленні теоретичних знань щодо

- сучасних нормативних вимог до організації освітньої діяльності;
- концептуальних засад оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО;
- інноваційного змісту Базового компонента дошкільної освіти (2021);
- сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу в умовах дистанційного формату;

- психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу;

- **удосконалення професійних умінь** щодо

- здатності забезпечувати дітям здобуття дошкільної освіти державною мовою;

- здатності формувати в дошкільників ключові компетентності відповідно до Базового компонента дошкільної освіти: здоров'язбережувальну та рухову, ігрову, мовленнєву, сенсорно-пізнавальну, логіко-математичну та дослідницьку, предметно-практичну та технологічну, соціально-громадянську та природничо-екологічну;

- здатності застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі;

- розвитку дошкільників з особливими освітніми потребами;

- надання психологічної допомоги дітям, які опинилися в кризових ситуаціях;

- **мотивування педагогів** до професійного розвитку, упровадження інновацій.

1.4. Форма навчання – дистанційна.

Цільова аудиторія освітньої програми – вихователі закладів дошкільної освіти.

Обсяг: 90 годин (3 кредити ЄКТС).

1.5. Структура освітньої програми. Освітня програма містить шість модулів:

Модуль 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Модуль 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО

Модуль 3. Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)

Модуль 4. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах

Модуль 5. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Модуль 6. Організаційно-діагностичний

1.6. Очікувані результати.

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- актуальних чинних нормативних документів, які визначають пріоритетні напрями освітнього процесу в сучасних умовах;
- засадничих основ оновленого варіанта Базового компонента дошкільної освіти (2021): цінностей дошкільної освіти; базових принципів реалізації Стандарту; становлення компетентностей дитини під час здобуття дошкільної освіти;
- алгоритму здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану;
- умов якісної інклюзивної освіти в сучасних реаліях.

Уміння:

- прогнозувати впровадження актуальних векторів освітнього процесу в поточному році;
- здійснювати заходи захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння важливості підвищення рівня власних загальних та професійних компетентностей;
- розуміння важливості захисту життя та здоров'я дітей в умовах воєнного стану;
- виявлення здатності здійснювати якісну інклюзивну освіту.

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- перспектив впровадження Концепції НУШ у дошкільній освіті;
- умов створення ефективного стимульованого мовленнєвого середовища для дошкільників;
- ролі педагогіки партнерства в забезпеченні якості освітнього процесу в ЗДО;
- вагомості національно-патріотичного виховання дошкільників;
- формування основ здорового способу життя в дошкільників;
- ролі сучасних цифрових технологій в освітньому процесі дошкільної школи, у діяльності вихователів закладів дошкільної освіти.

Уміння:

- реалізовувати принципи Концепції НУШ в освітньому процесі ЗДО;
- створювати ефективне стимульоване мовленнєве середовище для дошкільників в умовах дистанційного навчання, використовуючи потенції партнерської педагогіки;
- здійснювати національно-патріотичне, екологічне виховання;
- використовувати цифрові технології для покращення якості освітнього процесу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні ефективні підходи та стратегії;
- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розуміння важливості здійснювати освітній процес державною мовою з дотриманням літературних норм;
- виявлення поваги й здатності до вираження національної культурної ідентичності;
- розуміння важливості підвищення рівня власної інформаційно-цифрової компетентності.

МОДУЛЬ 3. Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- змісту ключових компетентностей дошкільників відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – інваріантної та варіативної складових.

Уміння:

- виокремлювати нові тенденції основного документа – Базового компонента дошкільної освіти;
- формувати в дошкільників ключові компетентності відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – здоров'язбережувальну та рухову, ігрову, сенсорно-пізнавальну, природничо-екологічну, мистецько-творчу, цифрову, мовленнєву компетентність у площині оволодіння основами грамоти.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння необхідності формування емоційно-ціннісного ставлення дошкільників як компонента кожної ключової компетентності;
- усвідомлення нових власних освітніх потреб.

МОДУЛЬ 4. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- основних аспектів планування освітнього процесу дошкільників в умовах дистанційного навчання;
- доречності використання методик та технологій для гармонійного розвитку дитини в складних сучасних умовах.

Уміння:

- планувати освітній процес дошкільників у складних сучасних умовах для формування ключових компетентностей дошкільників;
- ефективно організовувати освітній процес в синхронному та асинхронному режимах;
- створювати умови для формування в дошкільників ключових компетентностей відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – мовленнєвої, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької, предметно-практичної, технологічної, соціально-громадянської.
- використовувати дитячу книжку як освітній та відновлювальний ресурс.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- позитивне ставлення до самостійного планування та організації освітньої діяльності дошкільників з урахуванням особливостей розвитку кожного з них;
- розуміння необхідності власного професійного розвитку («навчання впродовж життя»).

МОДУЛЬ 5. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- вікових особливостей сучасних дітей дошкільного віку;
- шляхів розвитку психологічної стійкості в дітей дошкільного віку під час воєнних дій.

Уміння:

- надавати посильну психосоціальну підтримку дітям у кризових ситуаціях та консультацію їхнім батькам.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- поглиблене усвідомлення важливості дитиноцентризму в освіті;
- розвиток емпатії.

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та / або розвинути слухач / слухачка курсів підвищення кваліфікації за умови успішного засвоєння програми.

1) А2 (організаційна): здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою, обирати методи, форми та засоби організації дистанційного формату освітнього процесу;

2) А4 (предметно-методична): здатність формувати в дошкільників ключові компетентності відповідно до Базового компонента дошкільної освіти – здоров'язбережувальну та рухову, ігрову, мовленнєву, сенсорно-пізнавальну, логіко-математичну та дослідницьку,

предметно-практичну та технологічну, соціально-громадянську та природничо-екологічну);

3) Б1 (здоров'язбережувальна): здатність організовувати фізично та психологічно безпечне освітнє середовище;

4) Г2 (інформаційно-комунікаційна): здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності, інтегрувати медіаосвіту в ЗДО.

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою
«Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	9
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО	22
3.	Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)	19
4.	Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах	30
5.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	6
6.	Організаційно-діагностичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	90 год/3 кредити

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою за темою

«Освітній процес у закладах дошкільної освіти в сучасних умовах»

Назва модуля (інваріантна складова)	№ теми	Назви тем (варіативна складова)	Умовні позначення компетентностей, що розвиваються	Усього годин
I. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	1.1	Нормативні документи, які регламентують освітній процес у закладі дошкільної освіти в умовах воєнного стану	A2.2	
	1.2	Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»	Г1.1, Г1.2	
	1.3	Базовий компонент дошкільної освіти (2021) як чинник доступної та якісної дошкільної освіти	A2.2	
	1.4	Алгоритм здійснення заходів захисту вихованців під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій	Б1.1	
	1.5	Кейси організації якісної інклюзивної освіти. Нормативна база	A2.4, B2.2	
	Разом годин на модуль			9
II. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності в ЗДО	2.1	Результати та перспективи впровадження Концепції НУШ у дошкільній освіті	A.1.2, A2.2	
	2.2	Дискусія. Чи на часі питання створення ефективного стимульованого мовленнєвого середовища для дошкільників?	A2.1, A2.2, A2.3	
	2.3	Педагогіка партнерства як вагомий чинник забезпечення якості освітнього процесу в ЗДО	B2.1, B2.2, B2.3	
	2.4	Національно-патріотичне виховання дошкільників як актуальний вектор дошкільної освіти	B3.1, B2.2	
	2.5	Інклюзивна освіта в ЗДО: виклики, успіхи, перспективи	A2.4, B2.2	
	2.6	Соціально-громадянська компетентність як умова успішної соціалізації дітей дошкільного віку	A4.1, B2.2	
	2.7	Формування основ здорового способу життя в дошкільників: виклики та шляхи подолання,	Б1.1	

		перспективи		
	2.8	Психолого-педагогічний супровід учасників освітнього процесу в ЗДО: актуальність, техніки психологічної підтримки	Б1.2	
	2.9	Диджиталізація дошкільної освіти	Г2.1, Г2.2, Г2.3	
	2.10	Загальні підходи та особливості інтеграції медіаосвіти в ЗДО	Г2.1, Г2.2, Г2.3	
	2.11	Сталий розвиток як актуальна парадигма розвитку суспільства	Г1.1, Г1.2	
	Разом годин на модуль			22
III. Інноваційний зміст Базового компонента дошкільної освіти (2021)	3.1. Інваріантна складова Базового компонента дошкільної освіти (2021)			
	3.1.1	Сутнісна характеристика освітнього напрямку «Особистість дитини»: рухова та здоров'язберезувальна компетентності	A4.1, B2.2	
	3.1.2	Нові вектори освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	A2.2, A4.1	
	3.1.3	Освітній напрям «Дитина в природному довкіллі»: особливості змісту та реалізації	A4.1, B2.2	
	3.1.4	Домінанта освітнього напрямку «Гра дитини»	A2.3, B2.2	
	3.1.5	Умови формування емоційно-ціннісного ставлення дошкільника як компонента кожної ключової компетентності	A4.1	
	3.1.6	Особливості змісту освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва». Конструювання з паперу та дитячий дизайн у ЗДО»	A4.1	
	Разом годин на 3.1			11
	3.2. Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти			
	3.2.1	Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі. Комп'ютерна грамота»	A4.1, Г2.2, Г2.3	
	3.2.2	Реалізація Державного стандарту дошкільної освіти за освітнім напрямом «Мовлення дитини. Основи грамоти»	A4.1, B2.2	
	3.2.3	Інтелектуально-пізнавальний та комунікативно-мовленнєвий розвиток	A2.3, A4.1	

		дошкільника в процесі використання ігрового методу «Кола Луллія»		
	3.2.4	Методика навчання дошкільників музично-ритмічних рухів	A4.1	
	Разом годин на 3.2			8
	Разом годин на модуль			19
IV. Сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу в складних умовах	4.1	Як спланувати освітній процес у віковій групі дошкільників в умовах дистанційного формату освітньої діяльності	A1.1, A1.2, A1.3	
	4.2	Синхронний та асинхронний формати освітнього процесу. Як підготувати та провести дистанційне заняття для дошкільників	Г2.2	
	4.3	Лекція-консультація. Використання казки та гри для гармонійного розвитку дитини, яка перебуває в кризових умовах: актуальність, підходи, технології	A4.1, A2.3	
	4.4	Реалізація Державного стандарту дошкільної освіти за освітнім напрямом «Мовлення дитини». Ефективне використання мовних ігор	A4.1, B2.2	
	4.5	Формування мовлення дітей дошкільного віку засобами народознавства: дистанційний формат освітньої діяльності	A4.1, B3.1, B2.2	
	4.6	Використання творів живопису для формування мовленнєвої та комунікативної компетентностей дошкільників в умовах дистанційного навчання	A4.1, A2.2	
	4.7	Використання психомоторних ігор і дій для розвитку дрібної моторики дошкільників в умовах дистанційного навчання	Б1.1	
	4.8	Методики та технології формування сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної та дослідницької компетентності	A4.1, B2.2	
	4.9	Освітня технологія «Радість розвитку» Т. Піроженко: зміст, умови впровадження, ресурси	A1.1, A2.2, A4.1	

	4.10	Нові вектори освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»	A1.1, A2.2, A4.1	
	4.11	Народна метеорологія в контексті соціально-громадянського виховання дітей дошкільного віку	B3.1, B2.2	
	4.12	Освітні технології фізичного розвитку дошкільників	B1.1	
	4.13	Шляхи формування в дошкільників інтересу до книжок та читання в ЗДО та вдома	A4.1, A2.3, B2.2	
	4.14	Використання дитячої книжки як освітнього та відновлювального ресурсу в процесі взаємодії з дитиною: поради педагогам і батькам дошкільників	A4.1, A2.3, B2.2	
	4.15	Організація конструкторсько-будівельної діяльності дітей в умовах дистанційного освітнього процесу	A4.1, A2.2, B2.2	
	Разом годин на модуль			30
V. Психолог о-педагог ічний супровід освітнього процесу	5.1	Вікові особливості сучасних дітей дошкільного віку	A2.2	
	5.2	Психологія обдарованості: феноменологія поняття і детермінанти розвитку	A2.2	
	5.3	Шляхи допомоги дітям у подоланні негативних наслідків травматичних подій та адаптації до нових обставин їхнього життя. Емоційно-підтримувальна мовленнєва комунікація	B1.2, B2.2	
	Разом годин на модуль			6
V. Організа ційно-діа гностичн ий	5.1	Настановне заняття. Вхідне діагностування		2
	5.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			4
Усього (годин/кредитів):				90/ 3 кредити

